

Ж У Р Н А Л Ъ СОФИЙСКО ЕХО

JOURNAL L'ECHO DE SOFIA

М. Казуловъ.

ЖЕНАТА — LA FEMME

ГОДИНА I БРОЙ I
16 Декември 1923.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ БУЛ. ДОНДУКОВЪ № 57

ЦЕНА 8 ЛЕВА

ГАЛОШИ **-ТРАПЕЦ-**

1906.
RGA
TRAPEZ

НАЙ
РЕНОМИРАНА
МАРКА

НАЙ
ЗДРАВИ
ГАЛОШИ

Пушачи искайте цигаритъ „ОРИЕНТАЛЪ“ тѣ сѣ царски цигари

ВЪ КЛОНА НА
СЛАДКАРНИЦА
ИЗВОРЪ
НА УЛИЦА ЛЕГЕ
ВИНАГИ ПРЕСНИ
ПАСТИ ПО 150

ПРИГОТВЯТЪ
ВСЕКАКВИ ЗАХАР-
НИ ИЗДЕЛИЯ: —
БОНБОНИ ФОНДАНИ
КАРАМЕЛИ ЛОКУМИ
ТОРТИ И ДР.

Д-РЪ И. ДАВИДОВЪ

Специалистъ по

кожно-венерически болести

работить при Професоръ Лое се
премѣсти близо „Св. Кралъ“, сре-
щу Трамвайната спирка за Княжево
ул. „Кн. Клементина“ № 14
(Жгълъ Ломска).

Приема отъ 9 — 1 и 3 — 7 часа.

ВЪ ПОЛИКЛИНИКАТА

на Д-ръ Палчевъ, Софий. ул.
Клементина № 13. Тел. позив.
Добъръ 123. се извършватъ все-
чки видове операции и прегледъ
отъ специалисти лѣкари отъ стра-
ната имъ.

Цѣни достъпни за всички.

Д-РЪ Н. КАРЕВЪ

Специалистъ по венерическите болести
се Завърна и приема болни

ул. Веселци № 8, срещу х-г „Слав-
ноу“ Паласа“ Телеф. № 1644.

АГЕНЦИЯ ФОСЪ

Г. Якимовъ и Ю. Малаховъ
ул. „Мария Луиза“ 23
срещу ДЖАМИЯТА до ХАЛИГЪ
I ЕТАЖЪ №

Дава широка информация по всички финансови и юридически въпроси.

Ходатайства въ всички държавни и частни учреждения.

Посредничество и уреждане всички сделки

Най-бързо снабдяване
ПАСПОРТИ

— КВАРТИРИ —

Единствена модерна агенция съ най-голяма компетентност.

ИЛИЯ ХР. СОКОЛОВЪ

Клементина и Царь Калоянъ

Колониялъ на едро и дребно.

Склада разполага съ новопристигнали стоки.

Джеймсъ С. Тълъ

София, Лере 14 Телефонъ № 2393.

Постояненъ складъ на всички първокачествени европейски кожарски материали като:

Боксове, шевра, шеверо-лакъ, анголакъ, гйокове, крупони, по фабрични цени и на кредитъ.

Всички обща и частна инвентури и принадлежности

БРАТЯ ГРИГОРОВИ УЛИЦА ЛЕГЕНЪ

МАРИТИМА

Международно Транспортно

Акц. Д-во

Центр. седалище въ София

ул. Бул. Дондуковъ № 41

Клонове: | ВАРНА, БЪРГАСЪ ЛОМЪ,
РУСЕ и ЦАРИБОРДЪ

Представители и кореспонденти във всички
по-главни градове въ странство.

Сведения бързо и безплатно.

Телегр. адресъ: „МАРИТИМА“

Телефонъ № 1383.

МАРКО КОСТУРКОВЪ и С-ИЕ
БУЛЕНАРДЪ ДОНДУКОВЪ 24

ЯКИ И ВЪЗКИ РЪЗИ И ПРЕКИ

КОЛАНИ

КРЕМЪ

САПОЖИ ВЪЗКИ И ВЪЗКИ ПЕРБОРИ

ПЕРБОРИ

КРЪСТЮ РАЙКОВЪ

Командитно Дружество

Обуща и кожени материали

Подуене ул. „Регентска“ № 25
задъ Моста

КРЕДИТНА БАНКА

РУСЕ СОФИЯ ВАРНА

Телегра. адресъ: Кредитбанкъ

Извършва всякакви банкови сдѣлки

Приема влогове по спестовни книжки на износни условия

Неоспоримъ фактъ е, че само цигаритѣ

„АРАВЪ“

по своя ароматъ и финность, сж единственитѣ които
се пушатъ отъ всички съ голѣмо желание и наслада.

НАФТА

БЪЛГАРСКО
Акц. дружество

Придворенъ доставчикъ на Н. В. Царя

Централа въ СОФИЯ — Клонове: въ всички по-голѣми градове въ Царството

Собствена фабрика за БИТОНИ и КАСИ въ Русе. — Резервуарни депа въ по-главнитѣ градове. — Централна резервуарна инсталация въ Русе. — Продажба на всички нефтени произведения. — Цѣни и качества конкурирующа.

Адресъ: ул. „Гладстонъ“ № 54 — София.

Телефонъ 1114.

Теловоо Трапнвоъ

Лунна Балада

Дълбоко въ тъмнѣ, далеко въ балкана
Шуми непрестяленъ, загадченъ лѣсъ
Луната възхожда, отъ него призвана
Луната възхожда изъ пламнала пана,
Луната възхожда изъ огнень разресь.

Русалки и вили, загинала прелестъ,
Не атуватъ се вече следъ луненъ несвестъ.
Но блѣнитъ деви на древния Велесъ
Въ предсмъртната лѣсенъ сж тайно заплѣли
Съ коситѣ си златни столѣтния лѣсъ.

Но тамъ де изгасна послѣдната вила
Синѣ се изворъ обкржжненъ съ брѣзи,
Луната епичка е въ себе станла
На нейния погледъ бездѣлната сила,
Внезапно изгаснала въ две сини сълзи

О, девствена блѣдностъ, коси позлатени!
И тия води, де луната лжчи —
Съ два зора горящи, искри отразени,
Съ два зора горящи, съ два зора студени
Сж твойтъ молещи очи

Подкрепяшъ и водишъ избраника блѣденъ
Сразенъ отъ лжчитѣ на черната звезда
Целуната отъ гибелъ, но погледъ — победенъ,
Съ доспехи слоени, отъ тебе изведенъ, —
Последенъ изъ битво, последенъ въ рода!

И шѣпне гаснещия погледъ завета
На войнствено плѣме — победни дѣни —
Слова непреклонни къмъ майка, заклета
На брачното ложе: синя къмъ несрета
Да прати — за бранъ срѣщу врагъ и вражди

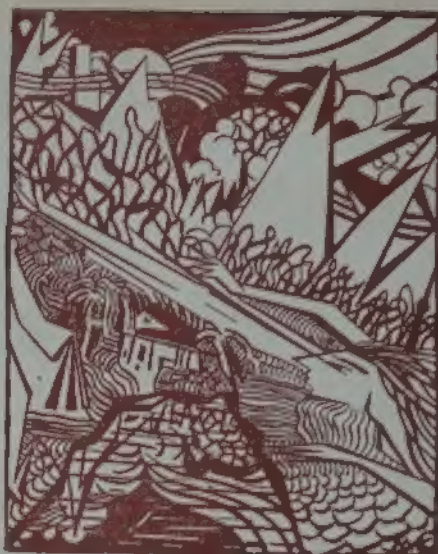

рис. Марко Кичулевъ.

О, мечъ непреклоненъ, ти, гневна зеница
Единственъ доспехъ изъ неравната сечъ!
Ти чекашъ витязъ — първенецъ на лжчица —
Мжститель да бѣдешъ въ желанна дѣсница
Победа да звънне изъ твоята речъ!

О лѣсъ неприслжженъ! Изъ облакъ разпененъ
Луната се спуска къмъ тъмни вълни,
Но искреещия огнень на меча метлененъ
И синия блѣсъкъ на погледа засененъ,
Ни облакъ, ни буря не ще притъмни!

Стефанъ Боснаковъ.

Есенни трепети

непонятната есенна скръбъ, даваща истинска и чудна красота — ни е близка, позната, родна!

Въ тѣзи печални дни, когато цѣлата природа празнува величието на времето, когато орхидеитѣ и хризантемитѣ цѣвятъ, когато дъжда тихо роси омапалитѣ вече листа на овлажнената и студена земя или бѣсно удри голитѣ и пусти клони и дървета, когато студениятъ нощи можно минаватъ освеженого лице и вѣтъра пѣе дивната пропояна, напѣстрона съ чудно красивитѣ мелодии на есенната скръбъ — въ тази велика яркостта и вечна красота, възъ чувствамъ, че живѣя! Като че ли нѣщо въ менъ се разтваря! Азъ се спирамъ съ тази мирова печаль, душата прегръща нежно, чувствалата заирайтъ . . .

Самотни, тихи и чисти дни . . .

Съмъ въ забвение,

Като че ли унесенъ съ дръмка.

Мрежата се очнѣ. Клепкитѣ бавно и тежко се повдигатъ . . .

Внѣ тихо вали,

Допитатъ печалнитѣ гами на есенния студения вѣтъръ.

Ноша е черна и дълбока.

Уморениятъ очи съ мжка долавяватъ фантастичнитѣ силуети на самотнитѣ оголени дървета.

Нижатъ се бавно картини отъ миналото ми: не бѣше много отдавна:

Есента бѣ снала порфирата си, и нежно обляла плачущата природа.

Бѣхъ все така самотенъ: азъ тѣ мислѣхъ. Или не, викахъ тѣ, разговаряхъ радвахъ се на топлина ти гласъ, слушахъ го съ болка, лѣлѣхъ по него, печално тѣ гледахъ . . . далечъ много далечъ отъ менъ! . . .

Знаешъ ли?

И спирамъ се: та няма трѣбваше да бѣда все така далечъ чуждъ азъ тебе!

Нима трѣбваше да погребя сѣятитѣ и чисти раждающа се чувства? Нима предвиждахъ стиснатата мнѣ сила и мощъ?

А сетне? Сетне?

Люба тѣ, проявява се нѣщо дълбоко въ менъ, вика душата ми или не вика онака що нѣма название, що е скрито, неизвестно и непонятно

Ти, ти разбирашъ ли?

Разбирашъ ли загатката, що носимъ въ сѣмствуваниято си? . . .

Вѣтъра се усилва.

Той разжжва тъмнитѣ облаци.

Трепетно-сробжиститѣ лжчи на луната се провираватъ страхливъ между тѣхъ.

Сѣкашъ тѣ галовено минаватъ събудилитѣ се нежни чувства: ти си така близка при менъ, Като че ли безжрибно дълго време си била чужда, далечна и сега толкова близка, позната моя!

Ти ми донесе любовъ, ти донесе и откриванне!

Чиста дойде ти прѣдъ прага на душата ми — та тѣ прѣе . . .

Сетне? Сетне? мина може да мина начало и край? . . .

Съ Михайловски

Трагедия на съпружеската любов

(откъслѣкъ)

(Дѣйствието трето, четвърто акт.)

Виргиния Лаурентиева. Студено! Добър ден, го-
жданый артист!

Саша Лаурентиева. Поглежда и очудена: Мила, та-
кава ползракъ е укоръ за мене — когато излиза отъ
тебѣт уста.

Виргиния Лаурентиева. Укоръ ли е — да те нари-
чамъ гениаленъ артистъ? Това е истина призната отъ всички!

Саша Лаурентиева. Виргиния, великата истина — за
тебѣ и за мене — ето я, въ малко думи: азъ те обичамъ —
и ти ме обичашъ...

Виргиния Лаурентиева. Само половината отъ това що
казвашъ е истина: да, азъ те обичамъ!

Саша Лаурентиева. Заключавамъ се, че и азъ те обичамъ!

Виргиния Лаурентиева. прѣсича го, остро: Не се
капай! Нама защо да ме обичашъ... азъ не съмъ ак-
триса — и немамъ никакви таланти...

Саша Лаурентиева. приближава се до
нее, гледа я, тихъ и сериозенъ, въ счита, и мудио ѝ възра-
зва: Нена, казвашъ защо да те обичамъ? Слушай... азъ
те обичамъ за това — защото частинето ни прѣпраща единъ
къмъ другия — и защото, прѣдъ Бога и прѣдъ човѣцитѣ,
ти принадлежишъ на мене, и азъ принадлежа на тебе...

(Виргиния адига раменъ — и не отговаря. Късо
мълчание.)

... азъ те обичамъ — (хваща я за ръката) за това,
защото твоята безпосредна самоотверженостъ, твоята величе-
ствена доброта — това сърце което стои въ твоята гърди,
и което е чистъ и лъчезаренъ брилянть — за винаги не
облаваха, и не обсебиха...

Виргиния Лаурентиева. отдръпва си ръката — и се
отстранява на два крачки отъ него: Не е вѣрно че
съмъ те обсебила... Когато двамина се обичатъ
— всъгато двамина живѣятъ единъ за другия, единъ
отъ другия, тѣ не са вече два лица, два съ-
щества, — тѣ биватъ едно същество въ два образа... Е
добър, азъ те чувствавамъ въ себе си, азъ те чувствавамъ
въ сърцето си и въ душата си, сирѣчь чувствавамъ че при-
надлежа на тебе, — но азъ съмъ увѣрена че не обитавамъ
въ тебе, понеже ти е угодно да ме измѣлявашъ и да ме от-
мѣлявашъ... (укорно:) Да, сърцето ми — това сърце което
азъ ти дадохъ чисто и свѣтло — ти го смути и помрачи
въ твоите очи...

Саша Лаурентиева. Виргиния, най важното нѣщо въ
любвата — е да върваме въ любимото същество... Да,
любвата не бива съвършенна, ако не е съпроводвана отъ
съвършенно вѣра...

Виргиния Лаурентиева. Любовта състои отъ вѣра —
и дѣло... азъ виждамъ любовъ въ това що говоришъ —
но не виждамъ любовъ въ това що вършишъ... Ти си прѣ-
многъ внимателенъ къмъ мене, обвивашъ ме съ любве-
ности и учтивости; това азъ не мога да го откажа...
Но моето женско сърце не ме мami: колкото повече из-
глеждашъ че се приближавашъ до мене — толкова повече
се отстранявашъ отъ мене... Да, ти си мислишъ че имашъ
любовъ къмъ мене, но всъщностъ тая любовъ не е друго
освенъ банална любезностъ и доброта...

Саша Лаурентиева (съ тѣжна усмивка): Дѣте!

Виргиния Лаурентиева. Да, азъ бѣхъ дѣте, — но ти
ми даде опитностъ... горчива опитностъ... (сѣда на канапето).

Саша Лаурентиева (сѣда до нея; нѣжно):

Мила, не виждашъ ли какъ всичко у мене, моето без-
зукорно минало, моитѣ добросъвестни обиски къмъ всички
хора, моето признато правдолюбие и правдолюбие, моята ре-
путация като човѣкъ на разума и на длъжността — не
виждашъ ли какъ всичко у мене протестира противъ твоитѣ
подозрѣния?

Виргиния Лаурентиева. Не напрасно ти си единъ
великъ артистъ... Ти уиѣшъ да забулишъ бодлитѣ на
дѣйствителността съ розитѣ на сладкоумството... Пъкъ
въ не обладавамъ подобна умѣлостъ... Игра съ думи у
мене нема... азъ те оставямъ да четешъ въ мене,
азъ съмъ книга винаги разгърната... Ти знаещъ, че жи-
вотътъ е за мене дѣло на прѣданостъ и нѣжностъ, — че
за мене любовта е длъжностъ върховна и свещенна...
(Поакръ нѣсо мълчание:) Слушай да ти кажа какъ разби-
рашъ азъ едно време професията на драматическия артистъ...
азъ си дунахъ — като мислѣхъ за тебе — че ти се поден-

кавашъ въ единъ храмъ — че аъ този храмъ ти водишъ
борба противъ грубоститѣ и грозотитѣ на живота, че ти си
свещениослужителъ на хубавото и неопетненото, на живо-
нността и възвишеното... Азъ си дунахъ че — подобенъ
на поетъ — драматическия артистъ владѣе магичната
мошь да прѣсъздава всичко що го доближава или привлича
пѣтледа му, — че за него животъ посветенъ е на искусството е
мечта въсвѣщенна, въ които той се униса, окръженъ отъ без-
прѣдѣлни сили, недосегаемъ за низкитѣ страсти въ които
тъмнатъ и се ваятъ проститѣ люде... Азъ си дунахъ че —
подобенъ на апостолъ — той носи въ себе си откъслѣкъ
и въ небото, че той настѣпа тѣмъ откъслѣкъ върху генинитѣ
на реалния животъ, като една баграница простѣрна надъ
уличния капъ... Уви, всичко туй било блѣтъ и видѣния у
мене! актьорътъ е двоенъ човѣкъ; той може дѣйствително
да бѣде, въ театра, като единъ жрецъ въ храма, — но може
едновременно да бѣде, въ живота, съвсѣмъ другъ човѣкъ...

Саша Лаурентиева. смутенъ: Съвсѣмъ другъ
човѣкъ?... Не те разбирамъ!

Виргиния Лаурентиева. За да ме разберешъ — вѣзъ
тъмъ дѣйствието си...

Саша Лаурентиева. Кажи си ясно мислѣтъ... Ка-
къвъ човѣкъ виждашъ ти въ мене?...

Виргиния Лаурентиева. съ горестъ. Измѣнникъ!

Саша Лаурентиева, скоква като оженленъ: Виргиния!
Какъ е възможно — подобно обичание да излиза отъ
твоитѣ устни? Измѣнникъ, азъ? —

Виргиния Лаурентиева. Ти!

Саша Лаурентиева. Да измѣня — азъ — на жена като
тебе? На жена у която най очарователна должностъ е на
сърцето дружи съ най мощенъ възходъ къмъ ясъмъ идеалъ?
На жена като тебе, обладаваща душа която може да се на-
зове градина насадена съ бѣли крестове?

Виргиния Лаурентиева, съ горчива усмивка: Колко
пакъ си ти декламиралъ ти на сцената, тѣмъ смѣтитъ ли-
рически фрази!

Саша Лаурентиева, протестира силно: За Бога...

Виргиния Лаурентиева. съ люта ирония: Небѣй...
Небѣй игра ролитѣ си — и тука въ кащи... Повторно ще
ти кажа че ти си единъ гениаленъ артистъ... Ти прѣво-
дливашъ съ възторжени пѣсни за любовта и радостта, ти
можешъ всѣкакъ да доказвашъ че нема чиста любовъ безъ
радостъ, че нема чиста радостъ безъ любовъ, — обаче ти
казвашъ на хамбана, която ками хората да се черкуватъ,
а сама тя не влиза въ черква

(Навелъ глава — Саша Лаурентиева слуша и не от-
говаря.)

Виргиния Лаурентиева. — нисичко като че говори не
себе си:

Тоак театръ — идѣто азъ вървахъ че се нами-
ратъ приближнѣто на твоя иладъ талантъ и подножието на
твоитѣ илада прослава — тоак театръ, азъ го крѣзя сѣга!
Тоак театръ е една стена между насъ двамина... Дото-
гава — докогато ти ще упражнявашъ окаянното си актьор-
ско азане — никакъвъ възходъ на моето сърце и ника-
къвъ полетъ на твоя духъ — не ще бѣдатъ изразъ на ед-
накъвъ планъ и съвѣстни страмежи у мене и у тебе!

(Минуто мълчание. — Съ безмѣрна тага:)

О' колко пакти, колко пакти нощети, когато ти се за-
върещашъ отъ това проклето и душегубно заведение, когато
се прибирашъ акъщи сияющъ отъ актьорския си триумфъ
опияненъ отъ шумнитѣ и непрѣкъсвани ржкоплескания на
очарованата публика, колко пакти ми се искаше да падна
колѣнопрѣклонно прѣдъ тебе, и да ти кажа: Саша не
прѣдпочитай удоволствието прѣдъ щастieto! Саша удово-
лствието е въ промѣната — но щастieto е въ вѣрността!
Повърни ми себе си, Саша прѣдай отново себе си на мене!
Избави себе си отъ тъмнитѣ идѣто те държи славолю-
бието, възвися се отново въ лазурнитѣ висини на неопет-
ненитѣ и неопетними домашни радости... Въздържайъ се
Камва полза отъ такъвъ познѣ! Ще ми възразишъ съ двѣ
три блага приказки — и на другия домъ ще те гледатъ
пакъ на сцената — въ приграднитѣ ир Лидия Сперанска —
съ която отъ години насамъ играешъ любовни сцени...
(Чупи рѣцѣ.) О' колко е жестокъ животътъ!

Саша Лаурентиева, трогнатъ, съ тѣмъ нѣжностъ:
Виргиния, разбѣди това — че друго нѣщо е актьоръ
лъ играе любовни сцени съ чужда жена, и друго нѣщо е да
люби той чужда жена... актьорътъ е човѣкъ; да; той може
да се види сломенъ отъ съблзнитѣ които го окръжаватъ;
но той може да бѣде и човѣкъ на строгата длъжностъ —
човѣкъ който не забравя никогда че позволенитѣ на сце-
ната цалулки могатъ да бѣдатъ прѣстъпани на десетъ крачки
отъ сцената...

(Сладка.)

Ем. Раковски.

К. Сагаевъ.

СЛОТА*

ЛИЦА:

Сава — лѣкаръ

Ели

Блѣдата съ детето

Призори следъ бурна нощъ Кабинетъ. На дѣното прозорецъ и балконъ, задъ които се открива гледка на развѣлнувано море. Между прозореца и балкона — пияно съ отирира клавиатура. Между вратата, за балкона, и пияното — висока колонна маса, на нея висока ваза (безъ цвѣта) и свѣщникъ съ запалена свѣщъ. Отъ лѣво, по сръдната, — врата. Отъ дѣсно въ агъла — извиваща се стълба; напредъ — врата за коридора-входъ. Стаята е въ безпорядѣкъ: тукъ и тамъ струпани мебели, по прозореца и балконната врата нѣма завеси; на дѣлния агълъ направени месингови рамки; на преденъ планъ — писалищна маса, столове, шкафъ и др. По сръдната диванъ — безъ облегалото, което е сложено не брѣжно задъ писалищната маса до самата врата. Изобщо, цялата обстановка прави впечатление на новоустройващо се домъ.

Стаята е празна. Свѣща, забравена, е на догаряне; цѣлния свѣщникъ е украсенъ с проволѣки съ капки отъ стеварина. Вѣнъ бушува буря. Клоним плачевно стѣнати и се блѣска въ стѣнати на прозореца. Вѣс хладъ. Внезапно силненъ вѣтеръ, съсъ зловещо съскане, блѣсва и отваря до назадъ балконната врата. Стѣнати се удари на колонната маса и се строщава, цѣлата маса се наклонява и вазата пада върху клавиатурата на пияното, което издава страшенъ вкорлъ. Свѣща се търкулава и огасва. Следъ пауза по извнатъ стълба слиза полуоблѣченъ Сава.

Сава (съсъ свѣщъ въ рѣка плахо оглежда. Остави свѣщника на писалището и се отправя, кѣмъ балконната врата, но се спира посреда стаята, потрива очи и се взира въ пространството. Тамъ, нѣколко далечъ, понеститъ възли оформятъ една бѣла женска фигура съ дете на рѣко. Той прави усилие да се приближи и затвори вратата, но не може. Блѣдата приближава. Той е въ ужасъ. Бурята продължава и изводнажъ, при едно блѣсно наклонитъ върху прозореца, на вратата застава блѣдата съ детето, прилична на призракъ. Презъ тѣлото ѝ се виждатъ гонещитъ се вълни).

Сава: Ти!

Блѣдата (съ глухъ гласъ): Азъ дойдохъ да ти кажа, роденна ти домъ.

Сава (въ изумление викайки на помощъ): Ели! Ели!

Блѣдата: Ти се боишъ? — (Пауза). Азъ ще бѣда всѣкога при тебе, защото все пакъ те обичамъ.

Сава (стоне, отпуща се на дивана и закрива очи).

Блѣдата (постепенно изчезвайки): Когато ти отживеешъ втората си младостъ, ела, азъ пакъ ще те приема въ моитъ обятия.

Сава: Ели! Ели!

Ели (слиза по внатата стълба): Сава! Що казвашъ хуно?

(Приближава и слиза рѣка на рамото му): Сава!

Сава (скача ужасенъ, инстинктивно че това е Блѣдата, отпуща): Ели!

Ели: Копка си блѣденъ! (Глади челото му). Студентъ потъ, (Въ недоумение) азъ съмъ...

Сава (едва успокоивъ): Ахъ да! Ели, ти не знаешъ...

Тя —

Ели: Коя?

Сава: Тя беше тукъ!

Ели: По това време!
Сава: Да, съ детето — —
Ели: А ти?
Сава: Не зная — Тя але-
зе отъ тукъ, Завладе се отъ мо-
рето — —

Ели (загряжено): Ти си въ треска!

Сава: Не, азъ добре ядяхъ,
не зная кога изчезна...

Ели (спедъ пауза): Но — ?
Сава: Н- разбрахъ...

Ели: Какъ смея ти да али-
за въ моя домъ? (Капризно тупа
съ кракъ) Азъ ще ѝ покажа —
— може би, се е скрила... Ще
събудя Владо и ще го накарамъ
да ѝ изхвърли нагънъ... Тя
знае, че вече нѣма нищо общо съ

тебѣ! (Въ другъ тонъ). Ти вече си мой! (Отива при вра-
тата): Владо! Владо! (Никакъвъ отговоръ; само жаловитото
скържане на клонитъ отгънъ; следъ малка пауза). Ти каза,
че тя е дошла отъ тукъ (шагнато), отъ морето? Това е
било съмъ. Вѣроятно си сънувалъ! Ха, ха, ха, прѣз балкона!
(Отива и затваря вратата) Не мислехъ, че си страхливъ!

Сава?
Ели: Ахъ, хубавата ми вазѣ! Тукъ има разбитъ стѣнати!

Сава (мрачно): Слота!

Ели: Какъ?

Сава: Погледни... врататъ... Ето, ето — пакъ! (при-
пада) Ели, Ели! — —

Ели: Сава, Сава, азъ нищо не виждамъ. Сава! Сава!
Боже мой! (Плачевно) Владо! (Отваря вратата отъ дѣсно
и вика) Владо, Владо (напизъ). По-скоро тичай за лѣкаръ!

По-скоро, Ахъ, Боже мой! Боже!

Сава (съзвезе се, Хаха пулса си): Азъ треперѣ!
(Става и боязливо приближава прозореца, закрива го съ
една масела; после затрупава предъ балконната врата; сто-
лове, маса и др. Затрупава счупеното стѣкло съ възглавници.
Всичко върши все по-трѣскаво и по-трѣскаво).

Ели (влиза, застава на вратата и го наблюдава): Сава!
Слава Богу! (Хвърля се и го цѣлува.) Мина ли ти? (Глежено)
Другъ пътъ на си позволявай такива дѣлности!

Сава (неохотно): Обещавамъ...

Ели: Е, какво ти стана? Кажъ...

Сава (маха съ рѣка): Нищо.

Ели: Кажъ! Кажъ! То не беше току тѣ! (Писа му
челото) Температура нѣмашъ... А какъвъ потъ бѣше!

Сава: Хайде да си приберемъ. Това беше съ сло-
тата... Но тя вече утихва, ето на... чуватъ се капки...

Нарушното спокойствие ще се възстанови пакъ — — но,
да върнемъ!

Ели: Каква нощъ! И то първата въ новия домъ! (Чува
се няколкократно остро чукане на уличната врата). Това
е не чувано! Кой смеа така да... ?

Сава: Това не е нашата врата! (Чука се по силно и
продължително. Неспокойно): Да, кой може да бѣде? Па-
циенти? Късно е... (Чукането продължава) Владо! Мамата
си една връхна дрѣха и излиза!

Гласъ отъ лѣво: Докторе! Докторе! По-скоро!

Ели (бързо смѣква маселата и отваря прозореца; Над-
нича. Вали тихъ дъждъ) Боже мой, той безъ шапка! Сава!

Кажъ? (Дълга пауза. Хоризонта постепенно се разведрава
и появява червената утрenna мища. Ели трѣпне отъ студъ,
завива се съ маселата и остава облакната на прозореца
въ очакване. Дълга пауза)

Сава (влиза мокъръ, изтощенъ): Твърде късно!

Ели: Какво се случи!

Сава (унило): Тя се удави — —

Ели: Боже мой!

Сава: Тя... съ детето. (Слза на дивана и оборва
глава следъ пауза); кой можеше да предвиди — —

Ели (Разчувствавана): За всичко това? (плаче) Азъ
— (изтрива сълзите си. Патетично) Винована ли съмъ, че
те срещнахъ, когато ти бѣше вече жененъ!

Сава (свива рамене безъ да отговаря!)

Ели (приближава, присторено): Сава убий ма! Азъ
нарушихъ твоего спокойствие!

Сава (унило): Виновинка не може да бѣде садъ — —
Нис двамата... (Дълга пауза. (Като на себе): „Пакъ ще
те приема — —“

Ели (съ искренъ плачъ): Сава!

* Слота — ст. българска дума значи буря съ дъждъ. Б. Р.

Иван Камбуров

Интернационални камерно-музикални празници в Салибургъ.

През първата седмица на месец Август т. г. в прелестния град на Моцарта се състои първия в голям мащаб дебют на „Интернационалното дружество за съвременна музика“. Основано през Август 1922 г. пакт в Салибург дружеството се окончателно ратифицира през Януари т. г. чрез една конференция от представители на 18 държави от разни части на света. Журито за избор на произведението, които се изпълнява на камерните празници в Салибург, заседава от 14 до 17 Май в Цюрих. От представените повече от 200 произведения от разни страни то избира около 40, от които съставя програмата за 6 концерта.

Както се знае след обявяването на европейската война между военните, се прекъсна всякаква художествена връзка както на създателите и след съключаване на мирните договори не се възстанови — особено между Франция и Германия антипатризма между които взема несбъдени разни след като французите заеха Руската област. Озлогласеното стигна до такава степен в Германия се забрани изпълнение на французска музика. За пръв път след близо десет години се срещнаха в Салибург французски и германски артисти и прозвуча под един покрив изкуството на двата народа. Моцартовия град бѣ щастливо избран за художествено приращение на двѣ враждуващи нации, защото наистина единствено Моцартъ съ своята безбройна доброта, простота и наивност е въ състояние да свлече и най враждуващия сърца. Така новата камерна музика прозвуча под знака на Моцарта!

Интернационалното дружество за нова музика е единъ вид „музикално общество на народите“, целите не само поощряването на съвременното музикално творчество, но и създаване на нормални художествени връзки между народите, чрез личното опознаване на представителите на музиката от всички страни като артисти и главно като хора. Заслужилъ председател на дружеството J. Dent (Лондонъ) въ президентската си естапелна реч като подчерта горната мисъл, опроверга мнението на някои крагове, които смятали за дружествената дейност като единъ вид „музикален болшевикизъм“, посвѣтавайки се на историята на музиката въ които страни не един път се говори за модерно, за ново, (Mouvement nouveau, Глюковата и Вагнеровата реформи и пр.) и хвърляйки, крайно деликатенъ упрекъ на журналистите, които не съзла омишля, а от прихвързаност често представятъ предъ обществото работитѣ не въ тяхната истинска сѣмплна.

На неутрална почва, въ дѣлния Салибургъ, прозвучава новото музикално творчество на всички културни народи чрезъ тъйнитѣ и добри представители като творци и изпълнители. За художественитѣ постижения на Салибургската

Портретъ — Portrait

седмица достатъчно говори факта, че тукъ, както никогато не може би по рано, се бѣха стекли за благородно съревнование въ изпълнение камернитѣ творения на съвременитѣ композитори най-известнитѣ камерни ансамбли, икавито сѣ: Берлинският Навишани квартетъ, Парижкото Société moderne de instruments à vent, Брюкселски „Pro arte“, Франкфуртски „Амаръ“ и Ливерпулски „Cullach“ квартети. — всѣки единъ отъ които разкри музикалната култура, изкуството въ изпълнението и техничeskото съвършенство на народитѣ си. Французитѣ се показаха като ненадминати майстори на дървени инструменти, особено обониста на „Société moderne“, чието изкуство е просто идеалъ за всѣки ценителъ на този прекрасенъ инструментъ; Белгийцитѣ съ лекотата на шрайха на тънкото си изпълнение достойно представиха фламандското изшествство и фино чувство за форма, а Хагемановия квартетъ за свой редъ подчерта майсторството на немцитѣ по отношение единството на играта и строгостта въ стилуирането. Амаръ квартетъ, (съ Паулъ Хиндемитъ на виолата) съставенъ отъ членове на разни народности манифестира многостранността на смѣситѣ раси и гъвкавостта на тоя ансамблъ при изпълнение произведението на новото врѣме. Редниа още първокласни майстори, виолонисти, пианисти, виолончелисти и пѣвци като солисти и въ ансамблъ вложиха своето изкуство за блѣскавото изпълнение на програмата. Интересно е, че артистическата солидарностъ бѣ намѣрила изразъ и въ разпределението на пѣснитѣ между изпълнителитѣ. Така: французин изпълняваха композиции на германски автори и обратно, белгийци на нѣмци и пр. Отъ участвуващитѣ солисти, обърнаха особено внимание върху себе си: Парижката пианистка Madame Magdélène Corion съ необикновено фината си техника и изшествство въ предаването; Щутгарския баритонъ Rehkampfer, обладаващъ единъ съ рѣзка металничестъ, равонъ, крайно сладостенъ и аднакво мощенъ по цѣлото си протяжение баритонъ; двадесетгодишния Будапещенски виолончелистъ Paul Hetzmann, който приведе публиката въ възторгъ съ своята дяволска техника — единъ новъ Palolo Kaanla! Щутгарскиятъ кларинетистъ Greibachъ съвладѣ до най-тънкото съвършенство не само техниката на инструмента, но като че се е добралъ до неговата тайна. Неотропимо впечатление направи той съ необикновено мекия си тонъ и съ своитѣ пианисими въ най-високитѣ и най-низки позиции и изобило съ лекотата

Петъръ Раманоловъ.

Бюстъ — Buste

Този квартетъ съставенъ отъ двѣ бѣ посрещанъ отъ публиката съ недоуване дамо съ лека насмѣшка, но скоро иронията отстѣпиха на приятната изненада. Това е единъ първокласенъ дански ансамблъ. Едно рѣдко явление!

при изпълнение на извънредно трудната кларинетова партия на Хиндмитаия квинтета, написана почти цигулково. Единият ръдък майстор! Салцбургската седмица като изпълнение също може да се каже с най-крупното явление в световния музикален живот след войната!

Андрей Николов.

Нина—Ninis

На свой ред иде разглеждането на материала, съставляваща програмата на Салцбургската седмица: новото творчество в областта на камерната музика; нужно е преди това, обаче, да се кажат няколко думи за същността на съвременната — или както я обикновено наричат — „модерната музика“. Извънредно интензивния музикален живот след войната стои, за съжаление, под знака на една повърхност и необективност в оценките: безкритично боготворене на всичко ново, на всичко „модерно“ или упорит култ към всичко старо, към всичко традиционно е характерно за състоянието не само на съвременната музикална публика, но и за критиците, които често от страх да не останат назад от времето, или да бъдат обвинени в ретроградство адмирират и най-безтарнит произведения на новата музика. За една обективна оценка липсва и искреност и смелост. Свещата неискреност се забелезва и у самите композитори, които пък от страх да не изпаднат в триналичност — и най-главно за да бъдат оригинални достигат в творенията си до пълно тържество на хаоса. Съвременната музика е едно мъчително търсене на нови изразни средства на нов стил, на нови линии и макар че още тя да не дала нито един трайни ценности, безсътът на едно ново зараждащо се изкуство сж на лице. Характерното за новата музика се изразява главно в игнориране на тоналитета, като хармоничен базис: в противовес на досегашната тонална музика, съвременната е атонална — нетонална или политонална, както я наричат французите. До като при тоналната система тоновохармоничното чувство се основава върху двата рода Dur и Moll при атоналната музика те не съществуват. Атоналността се явява като логично и органично последствие от еволюцията на хармонията през времето на нейното двукратно съществуване и от нуждата от нови изразни средства. Ако проследим хармоничните средства на майсторите от разните епохи като се започне от Иохан Себастиана Баха и се мине през Ветковена и Вагнера, за да се достигне до създателя на новата хармония — Арнолда Шойнберга, ще наблюдаваме не само една пълна законосъобразност в развитието на хармонията, но и виждаме, че разликата в хармоничните средства между Вагнера и Шойнберга не е по-голяма от тази между Вагнера и Ветковена или даже между последния и Иохан Себастиана Баха. Хармонията на Шойнберга е в тясна органическа връзка с тази на Вагнера: хармонията на „Тристана“ ражда хармонията на Пеласъ и Мелизанда и от нея израства тази на Gottefledet ч на по-късния Шойнберг! Следователно казват привържениците на атоналната музика, не е върно твърдението, че новата хармония отива против вѣчните закони на природата, защото тя е плод на еволюционно развитие! Атоналността има няколко различно обосноваващи го теории, но най-значителния негов изследвач е Виенчанин Йосеф Матиса Хауер, който се явява не само в теоритично-физическата област на принципа, но засега и философско-емпирионалната страна на въпроса. Недавна той устрои въ Виена концерт само от атонална музика собствени негов композитори придружени с лекции за същността на неговата теория. Характерно за съвременната музика на втора линия е опита за събиране досегашния диатоничен тонов строй с тъй наречената „четвортонона система“. Берлински композитори и теоретици на новия тонов строй дали ситавата на 36 части (интервали), два реда от трети тонове, отдалечени на полутона един от друг. Съсвещането на двата реда дава естествено шестинки тонове. Чрез това мелодията става значително по-богата и изразно способна; хармонията, обаче, се тъй усложнява, че едно строгое нейно систематизиране става съвсем трудно; за това Вузони препоръчва употребата на тази система само в мелодическия глас върху старата хармонична основа. Противниците на четвортононата система и тази на Вузони се силата главно на факта, че ухото на съвременния европейец, свикнало на диатоническия строй, не може да различава разстояния по-малки от полутона. Ако полудим азиатски племена, в които народи мелодия се събвѣта четвортонона разстояния, могат да ги различават и въз-

произвеждат — трябва да събвѣтаме тогава европейца за един „модерен варавин“ — отговарят привържениците на новия тонов строй, ако той не може да различава разстояния по-малки от полутона. От всичко казано се разбира, че стария музика има една нова мелодия, своя хармонична структура и нова постройка на формата. Макар и да е в периода на мъчителното търсене и да не е създадала още трайни ценности, новата музика, която стои в дълбока причина връзка с общия духовен живот на нашето време, има право на съществуване и да се упорства в нейното признание, е абсурдно; друг въпрос е дали тя ще остави нещо в съкровищницата на вѣчното изкуство. Творенията на един Шойнберг, на един Равел, на Стравински, Бела Барток и др. стоят несъмнено под знака на истинския талант и непосредственото творческо възбуждане — и не могат да се поставят на една плоскост с бездарните модернисти, за които „модерното“ е средство за прикриване на творческо безсилие — както правят поклонниците на старото, на традиционното.

В шест концерта на Салцбургската камерна седмица се изпълниха композиции, вставящи соловата соната, кларинет откъсващи, пѣсните, струни и духови кuartети и квинтети и камерния оркестър. Втората соната на унгареца Бела Барток за цигулка и пиано е изпълнена с много ритмично красиви мѣста, но в хармонично отношение тук Барток достига до пълно абсурд.

Интересно е, че Барток използва майсторски унгарската народна пѣснь за художествени цели. Чоловата соната на неговия сънародник Zoltan Kodaly е една бравурна работа — без всякако вътрешно съдържание. Композитора се е старал като че да изчерпи тук всички технически трудности на инструментите в полза само на изпълнителя, който да засени съвсем с изкуството си. Сонатата за флейта и арфа на холандеца Sern Dresden е един прѣлѣстен акварел с много прозрачност. Французите имаха най-добрия си представител в областта на сонатата в лицето на Maurice Ravel, за чиято соната за цигулка и виолончел Бяла несомнено живот като да е написана не с настѣло, а с шампанско. Кларинетната соната на Charles Koeber (само французин) е написана хармонично твърде просто, но с изкуствена окраска на гла-

¹⁾ Според Хауера досегашното учение за хармонията и кuartетната не е останало за вѣ музент в библиотеките, а в библите не е учение само за „мелоса“ — който той дефинира като творение и движение на тоновете — нито събвѣтаване на мелодията при тоналната хармония.

совети. „Фантазия контрапунктика“ на два релата на Бузие е едно изключително творение, оразкоже на Германското контрапунктистско майсторство. Писаната полифония на Бузием Туче го издигава до степените на един съвременен Бах. От другите авиации нѣща заслужава отбележаване пиантината „Промежда“ на фр. Francis Paulsen, отразение на съвременната динамизация епоха — една оригинално написана и изпълнена работа, представяща много характерни особено чрез ритмуса: разходката на съвременна човѣкъ съ модерните съобщителни средства, отомобилъ, аеропланъ и пр.

Писаната има свои най-добри представители въ лицето на шв. немец Quaker Schoeck. Неговите 5 пѣсни съ водаре представятъ един много сполучлив синтезъ на традиционното и новото. Една модерна Хуго Фолфоска лирика, Лириката на Шойнберга бѣ застъпена съ неговите 15 пѣсни „Висшиятъ гласъ“ на текстъ отъ Стефанъ Георге. Струнния квартетъ се представляваше отъ Герм. Егген Креселъ (напълно отъ чешки произходъ) съ простъ си струнния квартетъ богатъ въ ритмиката си, но не освободенъ отъ догматизма (линейния контрапунктъ и традиционното звучане). Квартета на чеха Alois Hala въ четвъртонната система не е толкова интересенъ като произведението въ новия тоновъ строй, защото се получава при слушане впечатление на измамни квартетъ, отколкото като една въобще талантливо написана работа. Не добре бѣ представено голѣмия трудъ на Траянски съ „Три откъска за струн. квартетъ“, въ които не се чувствува даже тъй характерната негова разлика. Рапсодията на Arthur Bliss (французинъ) за флейта, английски роял, струнния квартетъ и два пѣвчески гласа е една много мила, идеална работа, въ която гласовете пѣятъ не съ тактъ, а съ единъ речникъ. Следъ опита на Хуго Алфенъ въ областта на симфонията да използва гласовете безъ помощта на пѣсните — за да има музиката значимостта на съвременното музикално изкуство, — рапсодията на Bliss се явява първи сполучливъ опитъ въ областта на камерния оркестъръ.

Bliss, както и всички французи изпитватъ въздухъ си мощното влияние на Дебюси, стремейки да създадатъ на почвата на неговия експресионизъмъ единъ новоекспресионизъмъ и въобще да се добератъ до нѣщо специфично французско! Увертурата на пофранцузения русинъ Прокофиевъ за кларинетъ, струнния квартетъ и клавиър. въздухъ еврейски пѣсни съ една брутална музика, построена само въздухъ бавална имитация и грубо клявган ефекти. Единъ

аматрионизъмъ бѣ „Буржуазния балетъ“ на Лордъ Богнена — неговото поставяне въ програмата извика истинско недоумение, той анекс, обаче единъ веселъ епизодъ въ настъпката отъ напрежение вече на четвъртия концертъ умора. Като заключителенъ номеръ на последния концертъ прозвуча квинтета за кларинетъ и струнния инструментъ на единъ отъ най-големите представители на най-новото тоново изкуство въ Германия Paul Hindemith, чийто творчество макаръ и обанто въ монтните на загадъчното и проблемата носи печата на голѣмия талантъ. Това е единъ съ фанатическа въра въ бъдещето на новото, на съвременното, творчество!

Следъ умората отъ шестти концерта на новата камерна музика, благотворна отмора бѣше за всички да се приобщатъ въ творчеството на найвизия гений, въ едно истинно Моцартово натице, устроено по инициативата на Виенския критикъ Dr Paul Stefan. Неизмерима наслада е да слушашъ Моцарта отъ такива голѣми майстори, квинтета бѣла изпълнителитъ. Тукъ! Не по малко приятна наслада бѣ и идента на директора на „Моцартеума“ въ Салцбургъ съ единъ оркестъръ въ съставъ на който влизаша всички участващи въ камерната седмица артисти, подпалненъ съ членове отъ оркестра на Моцартеума сега се изпълни (подъ негова дирижировка) знаменитата Haffner Serenade подъ открито небе. Всредъ послушната тишина въ двора на архиепископа пра факелно осветление серенадата звучеше възлюбено, приказно. Въ душата на стеклите се въ Салцбургъ отъ всички краища на света слушатели тази вечеръ остави незабравими спомени. Въ последното си заседание Изпълнителния комитетъ на Интернац. дружество за съвременна музика рѣши презъ идната година да уреди две продукции: една оркестрова (3 концерта) въ Прага презъ май и една камерна (6 концерта) пакъ въ Салцбургъ презъ августъ. Въ журито за изборъ на произведения за тия две продукции влизатъ: Ch. Koechlin, (Франция) Béla Bartók, (Унгария) Ernest Ansermet, (Швейцария) Rudolf Schnitz, (Германия) Alfred Casella, (Италия) и V. Stepan, (Чехия) и подгласници: Reil (Австрия), Suter (Швейцария), Roland Manuel (Франция), Simonson (Дания) и Skymalowski (Полша).

Идущия май и августъ ще донесатъ нови постижения на дружеството за съвременна музика и още по-силни, победни доказателства за международна артистическа солидарностъ за което отдѣлните секции още отъ сега почватъ трѣскаво да работятъ.

СКУЛПТУРАТА

Вина Балсамаджиева

А. БАЛСАМАДЖИЕВА

Ценителитъ на новото изкуство сѣ изненадаха отъ едно малко празненство въ Постоянната Художествена Галерия. Тамъ г-ца Анна Балсамаджиева излага своитъ първи скулптурни опити.

Художникътъ твори само тогава, когато неговитъ художествени постижения не сѣ препотаряне на нѣщо съществуващо вече и крайната целъ е: Тѣзи постижения да не допускатъ аналогия съ познатото. Само тогава художникътъ става носителъ на една нова вещь т. е. творецъ. Препотаряне съществуващото не е творчество а — пресъздаване, копиране, фотографическа работа.

Г-ца Анна Балсамаджиева се строи да бѣде творецъ. Тя притежава склонностъ къмъ композицията и силенъ темпераментъ, развиренъ отъ близка въ ентузиазмъ. Разбираме, творчески даръ, самообитностъ, искреностъ: това прозира въ нейнитъ първи епизи.

Липсва една съвършена техника, липсва едно виртуозно изпълнение, обаче това е постижимо съ опита. Разбираме и творческия талантъ, веднажъ констатиранъ съ вече запознати онова, което се придобива: изразъ и замахъ.

Г-ца Балсамаджиева е още толкова млада за да се

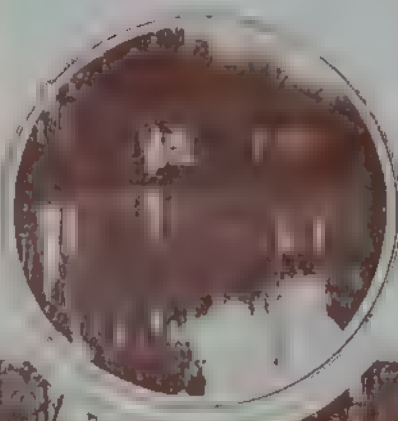

Бездомници — Sans abris

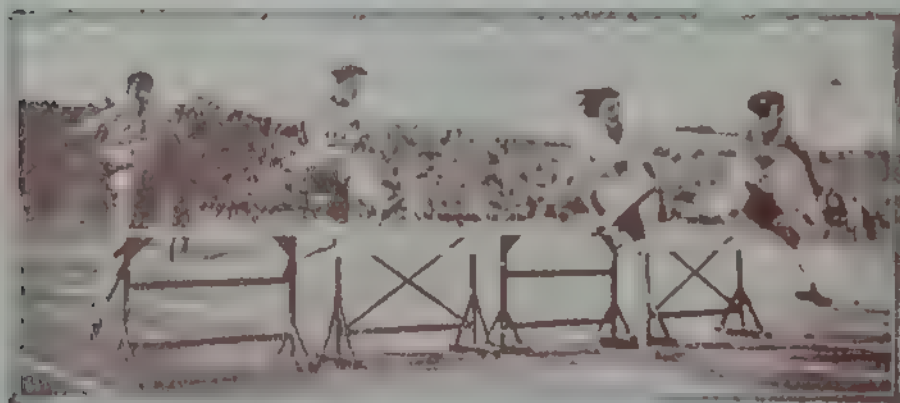
иска отъ нея пълно съвършенство. Но бъдещето ѝ принадлежи. Нейнитъ рѣше скоро ще дадатъ завършени работи. Една виртуозна техника ще претвори формитъ, ще умъртви реалностъ, като подчини всички отдѣлни изрази на единъ общъ изразъ. Тогава г-ца Балсамаджиева ще премине отъ мъртвата стилизация къмъ живата експресиия.

В. П.

КРАСИВА ПРИРОДА
Belle nature

СПОРТЪ
SPORT

НАДБЪГВАНЕ ОТЪ ЖЕНИ СЪ ПРЕПЯТ
СТВИЯ СТАНАЛИ ВЪ ПРАГА ЧЕХОСЛАВИЯ.
Sport de femmes — Courir

БОЛНО ВРЕМЕ

Има празни епохи във изкуството, казва Жорж Дикамел, — но има и болни епохи, отварящи най-свистливия умове на човечеството — Шпенглер, Ландау, Нити и др. И танктине — начало е пустота, колебание и страшни пълзения на културата и във други времена, но у нас което става днес е извън всяки нашия възможност за още изменение — то няма равно на себе

на драмата — саркастични режисьори по тяхното дѣло, — на правленията, а не изпълнението, — носи една безпощадно вредна струя за дежонцентрираното декадансирано и безъ това днешно човечество. Това е болно гърчене, паталогическо прекомерно оригиналничане съ цель — да се остави нѣщо задъ себе, нѣ какво дѣло — ако ще би и теростратовско — защото — да

Мирчо Кочушев

Рай — L. P. Roth

си. Ни морализма въ Италия, ни гониморизма въ Испания, ни чуждицината по своята разпуснатост, Английската реставрация, когато едно стихотворение за бѣлхата е минавало за шебосване — нищо не може да се сравни съ днешното падение и безприщна пошлост на съвременното изкуство. Това си има своите дълбоки причини, разбира се! Базила на разложението и реакцията срещу буржуазния облик на изкуството още от самото начало на днешния векъ бѣха почнали да разяватъ запяните устои на съвременната култура — но големите и малки войни въ Европа, общото бездействие на цялото човечество доведоха дукхотѣ до състояние на нѣкакъвъ делириумъ. до нѣкакво магово епидемично заболяване на умова и души. Рожби на този делириумъ сѫ разнѣтъ безкомпромисни, блуждащи течения въ литературата и изкуството: футуризмъ, кубизмъ, сферицизмъ, дадаизмъ и най-после безизмения, на зрелищна експресионизмъ. Този делириумъ се пренесе немиинуемо и въ най-сложното, палидно спектроло глѣхъ назвали, изкуство — сценическо.

Следъ традициите на Испания, Англия и Франция театри, следъ тавровото ансамбловое дѣло на Майнингенци, на Райнхарда, Антоена и най-после това на художественния реализмъ у Московскитѣ художници — истинска реалност, лутани и търсения които доведоха театъра до изключително му обкриване. Той сѣмъ връзката съ живота (Ерениковъ, Тарковъ, Ваханговъ и др.) загуби отъ вѣнчотѣ си назначение — като писъвъ художественъ, етичнопедagogиченъ институтъ и се превърна въ нѣщо за забава и плитка наслада. Изроди се зарилия сѣмъ въ изкуството — по изразе на нашата Роза Попова (заветъ) — „тласна се въ фалшива пѣть“ който го доведе най-после до „запрететѣтъ шоблоксъ“.

И наистина — днешното изкуство е нѣкакъвъ болно гърчене и нѣтане отъ единъ бръгъ на другъ, отъ една крайностъ въ друга — лудешки сикотъ отъ едно безумие къмъ друго.

Най-ансиките етапи — по изпълнение, а не по направление на това изкуство представява днесъ III-я студия на М. Х. Тавъръ и болшевикския камеренъ театъръ на Таврова. Два твърде фрепантни случая, наистина! Издани на най-реалистичния отъ театритѣ въ свѣта — руския и по-често на ултрареалистичния Московски — въ най-новитѣ си прояви това изкуство обяви война на собственитѣ си родилки, отне тяхнитѣ принципи и се устрѣми въ сфери и безвъздушни пространства, дѣто нѣма нѣщо за живота и неговата настояща — изкуството. Но кога и ра е — залутани и загубили опоры подъ себе си — тѣ като Ангелъ — ще се спуснатъ павъ на земята за да почерпѣтъ сили и бодростъ за новъ летежъ. Тарковъ и Ваханговъ — покойникъ вече могатъ да бждатъ най-талантливи инвентари въ областта

на копиратъ своитѣ гениални учители (Стагиславски, Дамченко и др.) е мжко и бѣдо епигонство.

Но ирреалитѣ, саркастичното и метафизичното — сѣщо си иматъ своитѣ неизмѣнни закони, които едно художественно дѣло, въ което тѣ заплѣтатъ — трѣбватъ да се златѣ и бждатъ та черни.

Лилия Балсаджияна

Това ли е дѣлото на Тарковъ и Ваханговъ? Ученицитѣ на Ерениковъ — издани — се стремитъ на нѣкава цена да осмислятъ мечтата на своя учитель — да театрализиратъ окончателно театъра, т. е. да станатъ „живици на театъра“ — да го театрализиратъ по свой — „сценически реализмъ“ — нѣкава издана, убавително творчески. А напосокотѣ сѣ само неговитѣ тупачи. Замото на театъра новатарскиятъ прѣведи на Ереникова сѣ много хубави и съблазнителни, ала на практика често се оказватъ безсмислени. Така — това обкриване и събкриване на актьоритѣ предъ публиката, това прѣжсване на най-ансикитѣ драматически моменти за нѣкакъвъ сѣ телефоненъ разговоръ и т. н. — всичко това киро отношение има къмъ здравето, целесобразното, съ истинното изкуство.

Мадона — Madonne

Това може да бъде забавно, ийканъвъ курнози болени сърца на разслабени нерви, миннишко оригиналчине, — най-после — неистовъ кръсъкъ: „елате... вижте новостъ, невяж дана и не чужана до сега“ — но какво общо има то съ неизблемият устон на вѣчното, чисто, непреходно изкуство. И нашето болно време може да търпи това. Изпълнението — може да бъде художествено, най-изискано, ултрамодерно. Но това ли е истинното? Тя тука именно се крие „отровния чаръ“ на тоя родъ кси... вълченостъ. Но масоната, направлението — ето кое трябва да се бичува и подкосва изъ дълбо. Зародишъ, отравата трябва да се убиятъ съ време за да не заразява и отравя и това малко здраво, което е останало въ днешния аѣкъ. Защото та нова време като нашето, роди „Ателонитъ“ въ Италия, които понинижа театъръ до площадно, цирково изкуство и го смесиха съ кельта и кръсотната на улицата. Но тѣ поне оставиха рамнитѣ на единъ особенъ родъ комедия — италианската — *comedia dell'arte*.

А какво ще остави днешното изкуство? Единъ паметникъ — мелепъ и уродливъ — на болно и неджгаво време, на разтроена, болезнена психика, на епидемическа прогноза, — когаго смачкнатостта и безумието се носятъ въ въздуха и заразяватъ съ своята проказа и маю и голѣмо.

Ето какво носи крайната театрализация на живота. Но... страшното е, че епидемията, заразата се пренася и у насъ. Театъръ — студия! — разсежда нейния бацилъ. Той е нейния правобратъ проводникъ.

Това ли трябва да ни донесе студията — явила се, божеми въ реакция на рутинното изкуство въ народния театъръ! Та тоя ли е пътя?

На западъ — следъ минатия здравъ и естественъ път — могатъ, и логично е естественъ и оправданъ в тоя декадансъ,

*) На Л. Стояновъ и Д. Непрловъ.

и у насъ? Какво здравъ и трайно имаме ние, за да се почее съ най-болното? Какво щали съ това студията? Какви смъ нейнитѣ намѣрения?

Отговора е даденъ най-важно съ комедията Любовете — Лѣкаръ. Какво представлява нейната постановка? Ето въпросъ, на който твърде илчно е да се отговори. Това е ийшо колебаеще се между подражението и болното новаторство, между клоунството и най-дългия сортъ комедившество, то е най-странно, най-объркано „детеронимъ“ по изразу на Христиансена. То е ийшо на което теньрва трябва да се дири името, — но безъ друго ринувано и спаралелизирано съ Семеновичната. И сравнено, наистина, и обидно зрителя да седи и гледа какъ зоръ и ко не (първени, разбира се) се имчатъ да играятъ него на пошъ изработени дещъ на кукли и картонни ийщички. Какъ набѣдени любители ходятъ и говорятъ най-неестествено и ийщички. Какъ единъ неистовъ кръсъкъ режисеръ фрекира слуша съ ийъ при, неизносими цѣтѣове и звукове. Та това може да расте и се развива само подъ знака на безумието! Най-болното, най-смазното безумство, носящо на въстание печата на сениитизма — неизбѣжнито масонски тригѣдени.

Но... за честь на столицата публика — при толкова реклама при такива чудовищни хвалестия, — Та не се излъга. Дойде аѣкъ и повече не се аѣкъ. Та не се подаде на поднеската и отрова, а излъга съ впечатление, че е попаднало въ единъ злокачественъ смѣлтъ кошмаръ, който по слаба степенъ можъ да се преживи въ ийкъ оперета, хабара и отъ този родъ въсѣщъ зѣвѣдени. Ето до къде дойде нашето изкуство.

Но така е — и иначе не може да бъде — когато професори отъ университетъ биваха „Епипитисъ“ отъ българския кабаретизъмъ когаго голѣми наши художници посрѣщаха оперетата като ий кое откровение и когаго най-послѣ поети отъ най-голѣми рангъ въздигатъ безумието до сениитностъ!

St. Ivanov, 1914, 1915

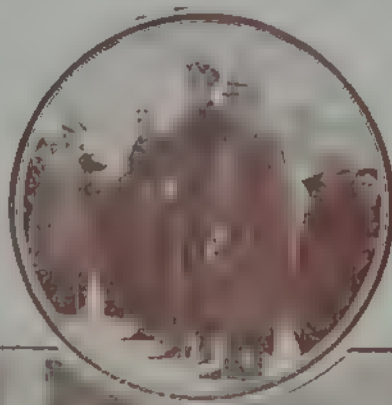
С. Фуренъ

ПОСЕЩЕНИЕТО НА ИСТИНСКИТЪ ВЛАДѢТЕЛИ ВЪ ИТАЛИЯ

La visite de la ville royal d'Espagne a l'Italie

Испанския владетель и италианския кралъ предъ гробъ на неизвестния войникъ.

Le Souverain Espagnol et le roi d'Italie devant la tombe du soldat inconnu.

Испанскитѣ владетели поздравяватъ римскитѣ граждани отъ балкона на Квинирале.

Les Souverains Espagnols saluent le peuple du balcon Quirinale, au moment de la sortie chez le Pape.

Бално облѣкло не е задължително

Гротеска

Че България изгуба войната зѣвѣмъ вече всички, обаче не всички зѣвѣтъ, че тѣ, и азъ и той, че всички изгубихме войната и че зѣвѣмъ съ нея изгубихме много, много, макаръ не и всичко. Но можемъ още много да изгубимъ ако, изгубимъ гордостта си. Гордъ човѣкъ когаго гледава гледава на самъ си предъ хората скришъмъ съ една рѣка притиска курнашитѣ черва, а съ другата си чопли зѣбнѣтъ толкова демонстративно, шото монастырски магаръ да му зѣвѣди. Гордиитѣ народъ ако е примуденъ да гледава, има право съ шумъ и съ ропотъ да гледава

учитѣ, обаче не бива да е празенъ, а ропотъ не бива да е робски. Ония, които представляватъ и зѣвѣщаватъ народа трябва да бъдатъ отъ горди поторди иако истиннаго обичатъ и желатъ да му помогнатъ, чѣкъ по скоро, всичко и всеаде трябва да се откажатъ отъ лицепритни мѣтодѣшки, подли, уничителни похвати — „Бално облѣкло не е задължително“ въ 3 души смъ стѣпени последнитѣ отъ съдържанието на 5-най темни параграфи отъ Мадридскитѣ договори. Когато ни адитѣ на балъ и увеселения, поне не трябва да ни напѣчатъ че сме по блѣдни преди 3 години ии още не сме се опомнили. Ако на Балнитѣ ии имамъ тѣлсва забележката, адитѣ за нескоро и отъ скоро заболелитѣ простаци, имамъ да ни се увеселимъ репарационни. дѣтъ, нито ще навратъ презъ Кистендѣлъ и нина Перникъ

„Закона за Т. П. С. въ много свои постановления е съвсемъ противоконституционенъ, даже може да се характеризира като единъ болшевишки актъ, тъй като той унищожава чувството на частна собственостъ, което неговото е наследникъ у хората въ България, при наличността на една либерална и модерна конституция, единъ законъ като този за Т. П. С., нагледенъ безъ огледъ за гаранциите, които българската конституция дава на всички граждани по отношение личността, свободата и имота, е едно противоречие“.

Международния Земледелски институтъ въ своето издание *Revue internationale des institutions économiques et sociales*, книга първа отъ т. г., помества обширенъ етюдъ на господинъ Сопачетъ подъ заглавие „Аграрната реформа въ Източна Европа“. Тази студия въ една широка форма третира характера на поземленитъ владения въ Полша, Чехословения, Румъния и Югославия, където съществуването на обширни имения и графства (десетини и стани, по 10—15 и до 1000 декара) е създавало една необходимостъ отъ аграрна реформа. Къмъ такава не би се пристъпило и до денъ днешенъ, ако да не бѣше голѣмата Европейска Война, която формира новитъ държави Полша, Чехославия и Югославия, въ чийто територии попаднаха голѣми владения. Като видеме тъй, е имало побити територии, победители, победени, пространи безземствени владения и въобще условия за единъ законъ, който да уреди и създаде нови стопанства. При това, предвидения максимумъ за стопанство далеко надминава този у насъ днесъ:

За Чехославия до 250 хектара (2 500 декара)

За Румъния отъ 100—500 хектара 1000—5000 декара)

За Полша отъ 60—180 хектара, въ случай и до 400 хектара

На тѣзи норми има право всѣмъ земледѣлецъ, независимо отъ това какъ и кой обработва неговитъ земи

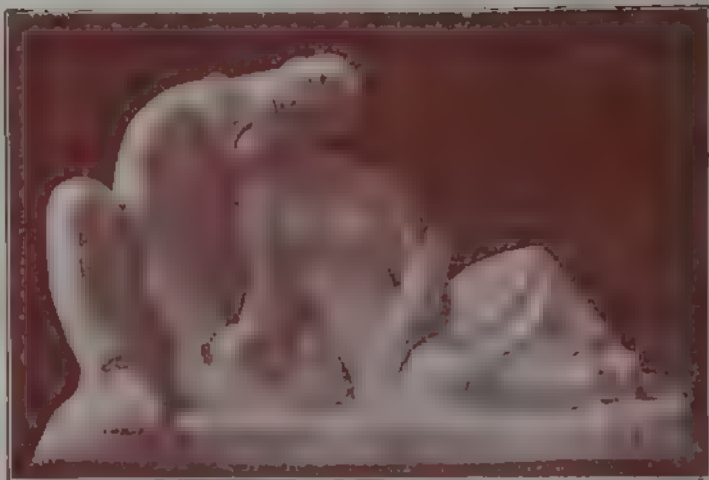
За Югославия се спомнува само за нѣкаква наредба, за сегашна земитъ въ Босна и Херцеговина

Голѣма изненада е, че въ тази студия по аграрнитъ реформи въ Източна Европа не е споменувана нищо за България, страната за най голѣмитъ „Реформи“. Не се споменуватъ нищо и за Болшевишкия Русия Това донѣкъде е обидно за нашитъ „обновители“ Ставболйски и Даскаловъ чийто опитъ автора счита за несериозна работа. Господинъ Сопачетъ отбѣзва умишлено да спомене за „реформитъ“ у насъ и Русия, защото тѣ сѣ единъ актъ на стопански болшевизмъ.

Днешното българско правителство ще трѣбва да се съобразява съ мнението на западния святъ по лѣвитъ реформи, ако то иска България да бъде и пълноценно третирана. Такива безогледни реформи, като закона за Т. П. С., създадена да удовлетвори лѣвими агенти, се считатъ като епидемия въ демократически западенъ святъ, а тѣхнитъ носители се считатъ тасни.

Закона за Т. П. С. е единъ несправедливъ актъ, защото засяга само една частъ отъ българскитъ граждани. Къкто божавно представляватъ тази няколко стотици хиляди лева на които възлизатъ нѣколко стотици декара земя да не бъдатъ повдѣрвени на експроприация, какъвъ капиталъ сѣ тѣ предъ голѣмитъ индустриални и банкови институти, чийто капиталъ възлизатъ на стотици милиони Ако ще има експроприация, тя

Ана Балсаджиева

Любовъ — Amour

трѣбва да засегне всички стопански браншове — фабрики, заводи, банки, търговски предприятия и др., защото всѣмъ друга частична експроприация, като аграрната е жеткова, денеготска, и поддѣляща страната на сътресение

1. Какъвъ български народъ е трудовъ народъ. Къде сѣмъ дорѣветъ и графовѣтъ у насъ? Зѣщо тогава закона за Т. П. С. пѣли гражданитъ на работящи, и неработящи, иѣшо което е върховна неправда

Но най после, ако въпреки всѣмъ, бъдещата камара рѣши смѣстването на закона за Т. П. С., то би трѣбвало повече справедливостъ и разумнав логикъ въ основитъ на този законъ би трѣбвало

1) Еднакво третиране на всички граждани и следователно еднакъвъ максимумъ на владение

2) Нормата да се увеличи значително за да имаме условия за интензивно земледѣние опити по ета и посѣдени на полето. Всѣки би заповѣдалъ на стопанство въ Минкова Мизага 10-15-18-20-25-30-35-40-45-50-55-60-65-70-75-80-85-90-95-100-105-110-115-120-125-130-135-140-145-150-155-160-165-170-175-180-185-190-195-200-205-210-215-220-225-230-235-240-245-250-255-260-265-270-275-280-285-290-295-300-305-310-315-320-325-330-335-340-345-350-355-360-365-370-375-380-385-390-395-400-405-410-415-420-425-430-435-440-445-450-455-460-465-470-475-480-485-490-495-500-505-510-515-520-525-530-535-540-545-550-555-560-565-570-575-580-585-590-595-600-605-610-615-620-625-630-635-640-645-650-655-660-665-670-675-680-685-690-695-700-705-710-715-720-725-730-735-740-745-750-755-760-765-770-775-780-785-790-795-800-805-810-815-820-825-830-835-840-845-850-855-860-865-870-875-880-885-890-895-900-905-910-915-920-925-930-935-940-945-950-955-960-965-970-975-980-985-990-995-1000-1005-1010-1015-1020-1025-1030-1035-1040-1045-1050-1055-1060-1065-1070-1075-1080-1085-1090-1095-1100-1105-1110-1115-1120-1125-1130-1135-1140-1145-1150-1155-1160-1165-1170-1175-1180-1185-1190-1195-1200-1205-1210-1215-1220-1225-1230-1235-1240-1245-1250-1255-1260-1265-1270-1275-1280-1285-1290-1295-1300-1305-1310-1315-1320-1325-1330-1335-1340-1345-1350-1355-1360-1365-1370-1375-1380-1385-1390-1395-1400-1405-1410-1415-1420-1425-1430-1435-1440-1445-1450-1455-1460-1465-1470-1475-1480-1485-1490-1495-1500-1505-1510-1515-1520-1525-1530-1535-1540-1545-1550-1555-1560-1565-1570-1575-1580-1585-1590-1595-1600-1605-1610-1615-1620-1625-1630-1635-1640-1645-1650-1655-1660-1665-1670-1675-1680-1685-1690-1695-1700-1705-1710-1715-1720-1725-1730-1735-1740-1745-1750-1755-1760-1765-1770-1775-1780-1785-1790-1795-1800-1805-1810-1815-1820-1825-1830-1835-1840-1845-1850-1855-1860-1865-1870-1875-1880-1885-1890-1895-1900-1905-1910-1915-1920-1925-1930-1935-1940-1945-1950-1955-1960-1965-1970-1975-1980-1985-1990-1995-2000-2005-2010-2015-2020-2025-2030-2035-2040-2045-2050-2055-2060-2065-2070-2075-2080-2085-2090-2095-2100-2105-2110-2115-2120-2125-2130-2135-2140-2145-2150-2155-2160-2165-2170-2175-2180-2185-2190-2195-2200-2205-2210-2215-2220-2225-2230-2235-2240-2245-2250-2255-2260-2265-2270-2275-2280-2285-2290-2295-2300-2305-2310-2315-2320-2325-2330-2335-2340-2345-2350-2355-2360-2365-2370-2375-2380-2385-2390-2395-2400-2405-2410-2415-2420-2425-2430-2435-2440-2445-2450-2455-2460-2465-2470-2475-2480-2485-2490-2495-2500-2505-2510-2515-2520-2525-2530-2535-2540-2545-2550-2555-2560-2565-2570-2575-2580-2585-2590-2595-2600-2605-2610-2615-2620-2625-2630-2635-2640-2645-2650-2655-2660-2665-2670-2675-2680-2685-2690-2695-2700-2705-2710-2715-2720-2725-2730-2735-2740-2745-2750-2755-2760-2765-2770-2775-2780-2785-2790-2795-2800-2805-2810-2815-2820-2825-2830-2835-2840-2845-2850-2855-2860-2865-2870-2875-2880-2885-2890-2895-2900-2905-2910-2915-2920-2925-2930-2935-2940-2945-2950-2955-2960-2965-2970-2975-2980-2985-2990-2995-3000-3005-3010-3015-3020-3025-3030-3035-3040-3045-3050-3055-3060-3065-3070-3075-3080-3085-3090-3095-3100-3105-3110-3115-3120-3125-3130-3135-3140-3145-3150-3155-3160-3165-3170-3175-3180-3185-3190-3195-3200-3205-3210-3215-3220-3225-3230-3235-3240-3245-3250-3255-3260-3265-3270-3275-3280-3285-3290-3295-3300-3305-3310-3315-3320-3325-3330-3335-3340-3345-3350-3355-3360-3365-3370-3375-3380-3385-3390-3395-3400-3405-3410-3415-3420-3425-3430-3435-3440-3445-3450-3455-3460-3465-3470-3475-3480-3485-3490-3495-3500-3505-3510-3515-3520-3525-3530-3535-3540-3545-3550-3555-3560-3565-3570-3575-3580-3585-3590-3595-3600-3605-3610-3615-3620-3625-3630-3635-3640-3645-3650-3655-3660-3665-3670-3675-3680-3685-3690-3695-3700-3705-3710-3715-3720-3725-3730-3735-3740-3745-3750-3755-3760-3765-3770-3775-3780-3785-3790-3795-3800-3805-3810-3815-3820-3825-3830-3835-3840-3845-3850-3855-3860-3865-3870-3875-3880-3885-3890-3895-3900-3905-3910-3915-3920-3925-3930-3935-3940-3945-3950-3955-3960-3965-3970-3975-3980-3985-3990-3995-4000-4005-4010-4015-4020-4025-4030-4035-4040-4045-4050-4055-4060-4065-4070-4075-4080-4085-4090-4095-4100-4105-4110-4115-4120-4125-4130-4135-4140-4145-4150-4155-4160-4165-4170-4175-4180-4185-4190-4195-4200-4205-4210-4215-4220-4225-4230-4235-4240-4245-4250-4255-4260-4265-4270-4275-4280-4285-4290-4295-4300-4305-4310-4315-4320-4325-4330-4335-4340-4345-4350-4355-4360-4365-4370-4375-4380-4385-4390-4395-4400-4405-4410-4415-4420-4425-4430-4435-4440-4445-4450-4455-4460-4465-4470-4475-4480-4485-4490-4495-4500-4505-4510-4515-4520-4525-4530-4535-4540-4545-4550-4555-4560-4565-4570-4575-4580-4585-4590-4595-4600-4605-4610-4615-4620-4625-4630-4635-4640-4645-4650-4655-4660-4665-4670-4675-4680-4685-4690-4695-4700-4705-4710-4715-4720-4725-4730-4735-4740-4745-4750-4755-4760-4765-4770-4775-4780-4785-4790-4795-4800-4805-4810-4815-4820-4825-4830-4835-4840-4845-4850-4855-4860-4865-4870-4875-4880-4885-4890-4895-4900-4905-4910-4915-4920-4925-4930-4935-4940-4945-4950-4955-4960-4965-4970-4975-4980-4985-4990-4995-5000-5005-5010-5015-5020-5025-5030-5035-5040-5045-5050-5055-5060-5065-5070-5075-5080-5085-5090-5095-5100-5105-5110-5115-5120-5125-5130-5135-5140-5145-5150-5155-5160-5165-5170-5175-5180-5185-5190-5195-5200-5205-5210-5215-5220-5225-5230-5235-5240-5245-5250-5255-5260-5265-5270-5275-5280-5285-5290-5295-5300-5305-5310-5315-5320-5325-5330-5335-5340-5345-5350-5355-5360-5365-5370-5375-5380-5385-5390-5395-5400-5405-5410-5415-5420-5425-5430-5435-5440-5445-5450-5455-5460-5465-5470-5475-5480-5485-5490-5495-5500-5505-5510-5515-5520-5525-5530-5535-5540-5545-5550-5555-5560-5565-5570-5575-5580-5585-5590-5595-5600-5605-5610-5615-5620-5625-5630-5635-5640-5645-5650-5655-5660-5665-5670-5675-5680-5685-5690-5695-5700-5705-5710-5715-5720-5725-5730-5735-5740-5745-5750-5755-5760-5765-5770-5775-5780-5785-5790-5795-5800-5805-5810-5815-5820-5825-5830-5835-5840-5845-5850-5855-5860-5865-5870-5875-5880-5885-5890-5895-5900-5905-5910-5915-5920-5925-5930-5935-5940-5945-5950-5955-5960-5965-5970-5975-5980-5985-5990-5995-6000-6005-6010-6015-6020-6025-6030-6035-6040-6045-6050-6055-6060-6065-6070-6075-6080-6085-6090-6095-6100-6105-6110-6115-6120-6125-6130-6135-6140-6145-6150-6155-6160-6165-6170-6175-6180-6185-6190-6195-6200-6205-6210-6215-6220-6225-6230-6235-6240-6245-6250-6255-6260-6265-6270-6275-6280-6285-6290-6295-6300-6305-6310-6315-6320-6325-6330-6335-6340-6345-6350-6355-6360-6365-6370-6375-6380-6385-6390-6395-6400-6405-6410-6415-6420-6425-6430-6435-6440-6445-6450-6455-6460-6465-6470-6475-6480-6485-6490-6495-6500-6505-6510-6515-6520-6525-6530-6535-6540-6545-6550-6555-6560-6565-6570-6575-6580-6585-6590-6595-6600-6605-6610-6615-6620-6625-6630-6635-6640-6645-6650-6655-6660-6665-6670-6675-6680-6685-6690-6695-6700-6705-6710-6715-6720-6725-6730-6735-6740-6745-6750-6755-6760-6765-6770-6775-6780-6785-6790-6795-6800-6805-6810-6815-6820-6825-6830-6835-6840-6845-6850-6855-6860-6865-6870-6875-6880-6885-6890-6895-6900-6905-6910-6915-6920-6925-6930-6935-6940-6945-6950-6955-6960-6965-6970-6975-6980-6985-6990-6995-7000-7005-7010-7015-7020-7025-7030-7035-7040-7045-7050-7055-7060-7065-7070-7075-7080-7085-7090-7095-7100-7105-7110-7115-7120-7125-7130-7135-7140-7145-7150-7155-7160-7165-7170-7175-7180-7185-7190-7195-7200-7205-7210-7215-7220-7225-7230-7235-7240-7245-7250-7255-7260-7265-7270-7275-7280-7285-7290-7295-7300-7305-7310-7315-7320-7325-7330-7335-7340-7345-7350-7355-7360-7365-7370-7375-7380-7385-7390-7395-7400-7405-7410-7415-7420-7425-7430-7435-7440-7445-7450-7455-7460-7465-7470-7475-7480-7485-7490-7495-7500-7505-7510-7515-7520-7525-7530-7535-7540-7545-7550-7555-7560-7565-7570-7575-7580-7585-7590-7595-7600-7605-7610-7615-7620-7625-7630-7635-7640-7645-7650-7655-7660-7665-7670-7675-7680-7685-7690-7695-7700-7705-7710-7715-7720-7725-7730-7735-7740-7745-7750-7755-7760-7765-7770-7775-7780-7785-7790-7795-7800-7805-7810-7815-7820-7825-7830-7835-7840-7845-7850-7855-7860-7865-7870-7875-7880-7885-7890-7895-7900-7905-7910-7915-7920-7925-7930-7935-7940-7945-7950-7955-7960-7965-7970-7975-7980-7985-7990-7995-8000-8005-8010-8015-8020-8025-8030-8035-8040-8045-8050-8055-8060-8065-8070-8075-8080-8085-8090-8095-8100-8105-8110-8115-8120-8125-8130-8135-8140-8145-8150-8155-8160-8165-8170-8175-8180-8185-8190-8195-8200-8205-8210-8215-8220-8225-8230-8235-8240-8245-8250-8255-8260-8265-8270-8275-8280-8285-8290-8295-8300-8305-8310-8315-8320-8325-8330-8335-8340-8345-8350-8355-8360-8365-8370-8375-8380-8385-8390-8395-8400-8405-8410-8415-8420-8425-8430-8435-8440-8445-8450-8455-8460-8465-8470-8475-8480-8485-8490-8495-8500-8505-8510-8515-8520-8525-8530-8535-8540-8545-8550-8555-8560-8565-8570-8575-8580-8585-8590-8595-8600-8605-8610-8615-8620-8625-8630-8635-8640-8645-8650-8655-8660-8665-8670-8675-8680-8685-8690-8695-8700-8705-8710-8715-8720-8725-8730-8735-8740-8745-8750-8755-8760-8765-8770-8775-8780-8785-8790-8795-8800-8805-8810-8815-8820-8825-8830-8835-8840-8845-8850-8855-8860-8865-8870-8875-8880-8885-8890-8895-8900-8905-8910-8915-8920-8925-8930-8935-8940-8945-8950-8955-8960-8965-8970-8975-8980-8985-8990-8995-9000-9005-9010-9015-9020-9025-9030-9035-9040-9045-9050-9055-9060-9065-9070-9075-9080-9085-9090-9095-9100-9105-9110-9115-9120-9125-9130-9135-9140-9145-9150-9155-9160-9165-9170-9175-9180-9185-9190-9195-9200-9205-9210-9215-9220-9225-9230-9235-9240-9245-9250-9255-9260-9265-9270-9275-9280-9285-9290-9295-9300-9305-9310-9315-9320-9325-9330-9335-9340-9345-9350-9355-9360-9365-9370-9375-9380-9385-9390-9395-9400-9405-9410-9415-9420-9425-9430-9435-9440-9445-9450-9455-9460-9465-9470-9475-9480-9485-9490-9495-9500-9505-9510-9515-9520-9525-9530-9535-9540-9545-9550-9555-9560-9565-9570-9575-9580-9585-9590-9595-9600-9605-9610-9615-9620-9625-9630-9635-9640-9645-9650-9655-9660-9665-9670-9675-9680-9685-9690-9695-9700-9705-9710-9715-9720-9725-9730-9735-9740-9745-9750-9755-9760-9765-9770-9775-9780-9785-9790-9795-9800-9805-9810-9815-9820-9825-9830-9835-9840-9845-9850-9855-9860-9865-9870-9875-9880-9885-9890-9895-9900-9905-9910-9915-9920-9925-9930-9935-9940-9945-9950-9955-9960-9965-9970-9975-9980-9985-9990-9995-10000-10005-10010-10015-10020-10025-10030-10035-10040-10045-10050-10055-10060-10065-10070-10075-10080-10085-10090-10095-10100-10105-10110-10115-10120-10125-10130-10135-10140-10145-10150-10155-10160-10165-10170-10175-10180-10185-10190-10195-10200-10205-10210-10215-10220-10225-10230-10235-10240-10245-10250-10255-10260-10265-10270-10275-10280-10285-10290-10295-10300-10305-10310-10315-10320-10325-10330-10335-10340-

[illegible][illegible]

Никола Икономовъ артистъ отъ Нар. Театръ
Nicolas Iconomoff artiste du Théâtre National

[illegible]

Въ разнѣето на вида, расата, жинота, мѣста идо е време до
се сѣмъ, стѣи, и, по въ жиното и не ка'и нѣмъ, а вѣтъ, и
годо. Нѣрето би значело само, со имѣндрене не изустито въ о
стигави или лична смѣстъ умножави изустито: разнѣдринето
иу гласио нѣрку обществениа груво и вѣл дѣрбитъ функции на и
дине до покренито (закривенѣ) жинота до мѣлаусто, до мѣладо
стила, и стѣи и нѣкѣиъ сѣ до дѣлъ дѣмъ измѣнѣ, ил вѣнчето и сѣ
трѣстѣното) Жинота не бива да жѣл неустѣнито зарѣди жиноти. Иѣмъ
биде жѣлѣно на истѣки мѣнѣицъ на чѣнѣиъ въ неустѣно, че то
се промѣна не само съ стѣнѣндрѣнѣното си, но тако и съ себе си
да живѣне жинота.

Списание „Софийско Ехо“ започва своето съществуване при едно крайно време — разстроено и болно: десетки списания и толкова лъжливи списания, плеада от булевардни брошури и весници, всевъзможни памфлети и парнографични спекулантски издания!

И всички по отгъла, — като не говорим за силните издания, вестници и брошури, които без друго властта трябва да ограничи, поради пакоството им влияние, особено сред младежта. Тя излиза въвеждайки на никакъв идеи, школи и течения.

„Софийско Ехо“ ще се мачи да обедини нашите духовни и културни сили и ще се стреми да бъде израз на всички които ни вдигват.

Ние ще бъдем и ще се стремим да бъдем, само свободно списание.

Ние не излизаме въ името на никакви идеи — ограниченост, нито пък въ рамките на никакви школи, течения и цела. Възвръщаме!

„Софийско Ехо“ засяга всички отрасли от обществения ни живот.

То ще бъде репелел на универсалното изкуство, театър, музика, поезия, живопис, скулптура и архитектура. Ще дава научни студии, оригинални работи от наши учени и смяда и преводни статии. Ще застъпва широко изложение по разни икономически и социални въпроси, мнения и критики по редът реформи и извъншния избор из областта — търговия, финанси, индустрия, електрификация и земледелие, а заедно с това и художествен илюстрация из обществените и личните животи на много страни.

Накрай: „Софийско Ехо“ няма позорим ще бъде само свободно списание и ще бъде израз на всички наши културни и духовни промени.

„Софийско Ехо“ се уреди от редакционен комитет, при безплатно сътрудничество на известни у нас писатели, художници, професори и общественици (по зовучен ред):

Професор Аг. Златарев, Андрей Миколов, Ал. Добринов, Анка Балсамджиева, Асен Пронин, Аг. Симов, Б. Митов, професор Ал. Руменов, Др. Д. Герганов, Димитър Гюджиев, Дим. Бабев, Емил П. Димитров, архитект Дубички, Жорж Нуриджан, Исидор Христов, Константин Сагаев, К. Константинов, Кирил Кръстев, Людмила Стоянов, Мирча Качулев, Др. М. Константинов, Николай Дачков, Петко Невмов, Петър Рамаданов, Рачо Райков, Рувим Попов, Р. Спасов, професор Ст. Консулов, Светослав Качуров, Ст. Бочев, Стефан Василков, Стоян Михайловски, Стоян Раинев, Сава Ж. Дичев, Теодор Траянов, архитект Трандифил Янко Павлов и др.

ХРОНИКА

Гостуването на професор Х. Марто. Известния виолонист професор Х. Марто чиято име като големия цигулар е познато във цяла Европа заедно с това и на нашата музикална публика, по настоятелни концерти в София.

Неговите концерти, наистина — са пратеничество за музикална София.

Х. Марто — старият испанец майстор владееше своето изкуство, до съвършенство. Изумителната техника, мощния тон, широката замаха, индивидуалното външно изпълнение, картинната фразировка качества, които той обладала със всички и гринна артистичност.

Това са — може да се каже — единствени концерти по съвременна масова от публиката, която с право аплодира големия артист.

Български артисти в чужбина. На 8 декември т. г. в Рим, е бил даден големият концерт за пропаганда на чуждестранна музика. Във големата „Sala d'Opera“. Между познатите италиански сили Bina Ro — пианист виртуозка, Emilio L. — виолонист, Sabino Keri и др. е взела участие и българката Мария Х. Бонева като е направила силно впечатление със своето художествено извличение и богати гласови данни с арни от Langdon Porten Kie, Lancia. Agrilo del Nalale, и от Cefelani Welly сопрано.

Италианската музикална публика въсторжено посрещнала г-ца Бонева като пресата дава ласкави отзиви за нейното участие въ този концерт.

Унгарска Художествена Изложба. Във вент от салоните на ресторанта „България“ е открита художествена изложба, — работи на унгарски художници.

Ние не знаем от де пропозита или изативата и каква е целта, обаче този акт има самото културно значение.

Изложени са доволно много работи, като малките самото е истински претрупани входа е безплатен.

Най-значимият италиански баритон Матео Батистини дава напоследък въ големата зала „Liseno“ въ Прага концерт събира повече от 3000 слушатели, концертът с недоволен успех. Батистини е на път за Америка, наредено ще даде там повече от 30 концерти.

На 12 XI 1921 год. въ пристъпването на комисия на паролната просвета Луначарски е бил отворена една маса писания 5038, савестирани през въве на национализацията на единичната Касата съдържа 23 предмета принадлежащи на известния руски писател Достоевски и дъщеря му Дора починала през 1911 г. Между тях има много интересни маноскрипти и писма адресирани до жена му, говорещи много за живота на Достоевски и даващи богат автобиографичен материал за живота на великия писател. Писмата прочувени от една комисия въ новото министерство.

проф. Бродя, Долинска, Гливанко, Гросмив, Секулни и Уманска са преведени на една големия германска книгоиздателска къща, която скоро ще ги издаде.

Морис Барбележият френски романист, е умрял на 4 т. м. отъ гръдна ангина на 61 годишна възраст. Барбележ е роден въ Франция въ 1862 година. Завършил своето висше образование въ Нанси и Париж, през 1883 год. когато В. Хюго е бил тамъ. Първият му труд е „Варваритъ“ въ 1888 год. По-късно той издаде „Граднината на Венеристъ“. Почисно той написва и останалите си трудове, които му създадоха славата на великия романист. Между тях са „Генитъ на Рейнъ“, „Изповяди“ и др.

Барбележ е савотен и аристократичен писател. Той биче познат на въ издателството, както го нарича французитъ. Барбележ остави сплени след себе си на рафиниран естетъ и на въ националист. Той биче френският Д'Анунцио.

Предстоящ концерт. Завършил се наскоро от Берлин комисията Янко Изаковъ ще даде въ началото на месецъ Януари — концерт отъ свой композиции, съ участие на известни наши музикални сили.

Получи се въ редакцията на сбирката „Наша и чужда“ отъ Д. Бабевъ, редакторъ на списанието „Листопадъ“. Името на автора, добре познато у насъ, ни дава право да препоръчаме този му новъ трудъ. Разкошно издадено, книгата е савладано у книжарницата Чипевъ.

Прочутият артист — Коникъ Павелъ Речеръ отъ държавния театър въ Капа на савъ ступел въ Парижъ въ тед г. „Одронъ“.

Академията на моралитъ и политическите науки въ Парижъ е избрала за свой членъ въ Масария, председател на Хосподишката Република на мисото на политическата наука.

Съобщаваме въ издателството на проф. Ал. Добриновъ, председател на университета „Св. Кирил“ въ София.

Тригедия на съпружеската любов, написана до сего драматически отъ г. Ст. Минзиевски, е била презъ пролетта г. г. и четена преди два месеца презъ група артисти отъ София.

Тригедията на моралитъ и политическите науки въ Парижъ е избрала за свой членъ въ Масария, председател на Хосподишката Република на мисото на политическата наука.

„Софийско Ехо“ е двуесемично списание, ще излизавало на 1 и 15 число всякъ месецъ. Писанията са дадени на г. г. и четена преди два месеца презъ група артисти отъ София.

Търговци, предприятия и дружества! Внимавайте при даването на рекламните си. Само „Софийско Ехо“ може да даде художествена и резултатна реклама.

ЕЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКО БЮРО
«СЛЪНЦЕ»
БУЛЕВАРЪ ВОСТАНОВЛЕНИЕ

ВЪ СКАЛА ИМА ГОЛЕМА
ИЗБОРА НА ВСЕКАВИ Е-
ЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКИ И ТЕЛЕ-
ГРАФСКИ МАТЕРИАЛИ И ПРИ-
БОРИ - КРУШКИ ОТЪ
ВСИЧКИ ВОЛТОВЕ
- ЕЛЕКТРИЧЕСКИ МОТОРИ -

Д-ръ Н. БАЛТАДЖИЕВЪ

Клементино № 22

Кожно венерически болести. Прилагатъ се най-нови ме-
тоди при лѣкуванетоъ.

Приемни часове всѣки присъственъ день отъ 2 до 7 ч. сл. пл.

Инженерно строително БЮРО
Каравчевъ Органджиевъ & С-ие
СОФИЯ

ул. Мария Луиза 7. Телефонъ № 1585.

Обикновени, бетонни и желѣзобетонни строежи.

Индустриални водни постройки

Индустриални желѣзници

Планове и изпълнения.

Израилъ Исакъ Пруловъ & Братъ
МАНИФАКТУРА И ГАЛАНТЕРИЯ НА
ЕДРО

СОФИЯ, Мария-Луиза 17.

Д-ръ В. ИОРДАНОВА

ул. „Гласостъ“ 54

Вжтрешни и кожно-венерически болѣсти

Приемни часове отъ 1 до 4 ч. следъ обѣдъ
всѣки день.**Безим. Акц. Д-во Съединенитѣ Тютюневи Фабрики**Центр. Уредъ: София
Фабрики въ Плов-
дивъ, Русе, Варна,
Шуменъ, София и
Сливница.приготовлява всички видове тютюни и папироти, при-
готвени отъ най-ароматични и отлежали тютюнюСкладове въ София,
Хасково, Дупница,
Кърнале, Бургасъ,
Търново, Ч.-Врега,
и Плевенъ.**Български ЛЛОЙДЪ Акц. Д-во**

За международни транспорти

Централа въ СОФИЯ, ул. „Лега“ № 13

Клонове въ ЛОМЪ, РУСЕ, ВАРНА, ПЛОВДИВЪ и БУРГАЗЪ.

Извършва всѣкакви транспорти, специална служба по износъ на тютюни

Генераленъ представителъ на Акц. Д-во „Баварски Ллойдъ“ Регенсбургъ

Собствено тарифно бюро

За телеграми: „Българлойдъ“

Телефонъ № 107.380

Уважаеми пушачо!Българската фабрика сполучи съ своите нови хармани отъ стари тютюни да задоволи най-изтън-
чения вкусъ

Търсете всички цигаритѣ въ кутии съ звездички, а екстрата въ сини кутии отъ

Фабриката БР. ЛАЗАРОВИ, София

Отваряй, ако не одобришъ връщай, приема се обратно.

Не лъжи се по луксозни кутии; търси не кутия, а тютюнь. Пази се отъ изкуствениятѣ аромати, тѣ Ви троватъ.

Печатница „БАЛКАНЪ“ — София.

A E G

Българско Електрическо Дружество

Площатъ Славейковъ № 7

КЛОНЪ НА

ALLGEMEINE ELEKTRICITÄTS GESELLSCHAFT — BERLIN

Възобновява дѣйността си въ **България**

Извършва и строи всѣкакви водни и механически електроцентрали. Голѣмъ складъ на разни електромотори, динамомашини и всѣкакви електрически инсталационни материали. Продажба на прочутитѣ икономически крушки и половинъ ватови нитралампи A E G.

Проспекти и оферти се изработватъ при поискване бесплатно

Телегр. адресъ: АЛГЕМЪ — София.

МАГАЗИНЪ

ПЛЕВЕНЪ

ПЯТЪРГОВСКА И 15 НОЕМВРИ

НАЙ ФИННИ
КОПРИНЕНИ И ВЪЛНЕНИ
ПЛЯТОВЕ ЗА

ЗА ЕЛЕГАНТНИ
ДАМСКИ РОКЛИ
И КОСТЮМИ

В. ЕСКЕНАЗИ И СИНОВЕ

С. ЗАФИРОВЪ

Народника на най-модерни обръзки от чисто английски платове
Царь Освободитель № 12

Книгата е дигитализирана от Студентско общество за компютърно изкуство (СОКИ), scas.bg и е предоставена от личната колекция на Росен Петков. Дигитализацията е в рамките на проект „Илюстрациите на Българския литературен модернизъм“- дигитализиране и изследване на редки издания - корици, оформление и илюстрации, издаване на каталог и изложба"

ПРОЕКТЪТ Е РЕАЛИЗИРАН С ФИНАНСОВАТА
ПОДКРЕПА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА

С. ЗАФИРОВЪ

Коричката на книгата е дигитализирана от частна колекция на Росен Петков
Щан: Плевен, 1913 г.